

Bizim müsahib

Kamran M Yunis: Şeir bir ayədir, bir surədir, ilahi pıçıldır...

Bu dəfə həmsöhbətimiz - Kamran M Yunisdir. Onunla sənət yolu, təklik hissi, poeziyaya üz tutmasının səbəbləri və bu gün teatrla bağlı düşüncələri haqqında danışdıq. Söhbət zamanı ustadı Vaqif İbrahimovlundan öyrəndikləri, teatrdan uzaqlaşsa da, sənətdən uzaq düşməməsi, müasir kino və ədəbiyyata baxışını da müzakirə etdik.

- Kamran müəllim, necəsiniz?

- Hər gün bir az da yaxşı olmağa çalışıram. Həyat çətin olsa da, yaşamaqdan başqa yolumuz yoxdur. Unutmamalıyıq ki, dünyanın ən böyük neməti insandır. Qarşıma bizi anlayan, bizi duyan və bizimlə eyni yolda addımlayan bir insan çı-

ma sənətdən yox. 51 ildir çalışıram ki, insanların üzündə bir təbəssüm yaradım. Bəzən alınır, bəzən alınmır. Amma niyyət dəyişmir.

- Bir tamaşaçı kimi teatra gedirsinizmi?

- Elə bir dövrdə yaşayırdı ki, sənətlə məşğul olan adam artıq qəhrəman sayılır. Qəhrəmanlıq anlayışı indi çox dəyişib. Bəlkə də kimlərsə qəhrəman edən sosial şəbəkələrdir. Amma sosial şəbəkələr bizi yavaş-yavaş içimizdən yeyir. Ən dəhşətlisi odur ki, hamı bu haldan razıdır. Heç kim məhvə doğru getdiyini hiss etmir. 80-90-cı illərdə nalayiq sözlər, hərəkətlər gizlin qalardı. İndi isə açıq şəkildə nümayiş olunur və adlanır...

ma dəyər görmək çətinidir. Heç bir teatrda çalışmaq istəmirəm. Vaxtilə Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrını dünya səviyyəli bir sənət məkanına çevirmək istəyirdilər, amma imkan vermədilər. Ölkəmizdə dünya səviyyəsində teatr yoxdur. Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrını nəzərdə tutsanız, ora daha çox müəyyən bir təbəqənin məkanıdır.

- Son günlər gənc xanım yazarların yaratdığı “Zərif Kölgələr” layihəsində sizi qonaq qismində görürük. Bu layihə ilə bağlı münasibətiniz necədir?

- “Zərif Kölgələr” layihəsi müasir ədəbi mühit üçün dəyərli addımdır.

xırsa, bu artıq taleyin bizə verdiyi ən gözəl yenilikdir.

- Son vaxtlar daha çox poeziyaya üz tutmusunuz. Bu nə ilə bağlıdır?

- Təklilə. Yalnızlıqla.

- Sənət baxımından, yoxsa şəxsi həyatınızla bağlı?

- Hər ikisi. Təklik məni sıxır, amma bu təklili özüm seçmişəm. Bəzən insan qapısını özü bağlayır. Çünki açıq qapıdan içəri girən çox olur.

- Sonuncu iş yeriniz Yuğ Teatrı oldu. Niyə ondan sonra başqa bir yerdə çalışmadınız?

- Mən sənətin nə olduğunu müəllimim Vaqif İbrahimovlundan öyrəndim. O məktəb başqa idi - nəfəsi, ruhu, yolu başqa idi. Müəllimimdən sonra o yolu kimsədə görmədim. Açıq, axtarmadım da. Bəlkə də maraqlı gəlmədi. Ustadım dünyasını dəyişəndən sonra məni teatrdan uzaqlaşdırdılar, amma sənətin özündən heç vaxt uzaqlaşmadım.

- Bəlkə sənətdən küsdünüz?

- Sənətdən küsmək mümkün deyil. Sənət ali bir məqamdır, ilahi bir dəryadır. İnsan bəzən insanlardan küsə bilər, am-

- Hazırda çəkilən filmlərdən razısınız?

- İzlədiyim filmlər var. Amma izləmədiklərimə görə daha çox rahatam. Çox vaxt etikadan uzaq ifadələr, mədəniyyətimizə yaraşmayan səhnələr görürəm. Bu yaxınlarda qeyri etik ifadələrə görə bir serial dayandırıldı - söhbət “Səkkiz” filmindən gedir. Mən də izlədim. Çox dəyər verdiiyim Hikmət Rəhimov mənim üçün daha da dəyər qazandı. Amma ümumilikdə Azərbaycanda kino demək olar ki, biznes səviyyəsində deyil. 100-150 minlə film çəkilməz. Film sənətdirsə, onun büdcəsi də sənətə yaraşmalıdır - ən azı 1-2 milyon.

- Bəs istedad baxımından necə?

- Həmişə demişəm: dünyanın ən istedadlı insanları Azərbaycanda doğulur. Hər kəs öz sahəsində peşəkardır. Alim alim kimi, sənətkar sənətkar kimi... Təəssüf ki, bəzən mənfəəti xüsusiyyətlər də eyni “peşəkarlıqla” yaşanır.

- Bir müsahibənizdə sənətdən getmək istədiyinizi demişdiniz...

- Bu fikir hələ də var. Çünki sənətə olan münasibəti sevmirəm. Uzun illərdir bu yoldayam, am-

Gənc xanım yazarların bir araya gəlib, belə gözəl işlər görməsi həm ədəbiyyatın inkişafına, həm də qadın sözünün daha aydın və cəsarətli şəkildə ifadəsinə xidmət edir.

Belə layihələr təkcə ədəbi müzakirə məkanı deyil, eyni zamanda, düşüncə və baxış müxtəlifliyinin formalaşdığı bir mühitdir.

- Həm də qıraətlə məşğulsunuz. Şeir seçərkən nəyə diqqət edirsiniz?

- Şeir mənim üçün başqa aləmdir. Şeir bir ayədir, bir surədir, ilahi pıçıldır. Orada bir yol göstərməlidir, bir iz qoyulmalıdır. Sətirləri oxuyanda hiss etməlisən ki, Allah onu sənə pıçıldadır. Mən şeir seçəndə baxıram - bu nə qədər ilahidir?

Alimlər kəşf edir, şairlər onu dilə gətirir. Şəhriyar Dəlgəraninin şeirlərini çox sevirəm, amma insan kimi qəbul edə bilmirəm. Elçin Mirzəbəylinin şeirləri gözəldir, lakin siyasətini bəyənmirəm. Mən onlara şair kimi yanaşıram. Çünki şeir şairin Allahla söhbətidir. Mən o söhbəti oxuyuram.

**Söhbətləşdi:
Havar Şəfiyeva**